

KF Legal

© Creative Commons

Novinky energetické legislativy

říjen 2024

Oblasti energetiky a podpory obnovitelných zdrojů energie se v KF Legal věnujeme dlouhodobě a s vysokou mírou odbornosti. Uvědomujeme si, že legislativní změny mohou mít pro Vás zásadní význam, a proto Vám přinášíme přehled těch nejzásadnějších změn z posledního měsíce.

Novinky energetické legislativy za říjen 2024 se týkají zejména:

- ❖ cenových rozhodnutí ERÚ;
- ❖ soudního rozhodnutí k neoprávněnému čerpání provozní podpory;
- ❖ právní úpravy agrovoltaických elektráren;
- ❖ legislativního procesu k přijetí „Lex OZE III“.

Zákon č. 334/1992 Sb., o ochraně zemědělského půdního fondu, ve znění pozdějších předpisů [„zákon o ochraně ZPF“]

Návrh vyhlášky, kterou se mění vyhláška č. 489/2021 Sb., o postupech registrace podpor u operátora trhu a provedení některých dalších ustanovení zákona o podporovaných zdrojích energie [„novela registrační vyhlášky“]

Návrh vyhlášky, kterou se mění vyhláška č. 6/2024 Sb., kterou se mění vyhláška č. 408/2015 Sb., o Pravidlech trhu s elektřinou, ve znění pozdějších předpisů, a vyhláška č. 490/2021 Sb., kterou se mění vyhláška č. 408/2015 Sb., o Pravidlech trhu s elektřinou, ve znění pozdějších předpisů, ve znění vyhlášky č. 156/2024 Sb., a vyhláška č. 156/2024 Sb., kterou se mění vyhláška č. 408/2015 Sb., o Pravidlech trhu s elektřinou, ve znění pozdějších předpisů, a vyhláška č. 6/2024 Sb., kterou se mění vyhláška č. 408/2015 Sb., o Pravidlech trhu s elektřinou, ve znění pozdějších předpisů, a vyhláška č. 490/2021 Sb., kterou se mění vyhláška č. 408/2015 Sb., o Pravidlech trhu s elektřinou, ve znění pozdějších předpisů [„novela vyhlášky o Pravidlech trhu s elektřinou“]

Cenová rozhodnutí ERÚ

ERÚ zveřejnil nové cenové rozhodnutí č. 9/2024 k **cenám tepelné energie**, které s účinností od 1. ledna 2025 zavádí několik podstatných změn.

Nové cenové rozhodnutí především přináší možnost uplatnění **dvousložkové ceny tepelné energie**, zahrnující alokaci stálých nákladů a přiměřeného zisku jako položek nezávislých na množství odebrané energie. Alokace stálých nákladů se bude moci odvíjet od sjednaného, měřeného nebo vypočteného tepelného výkonu. U rozvodů s vodou jako teplotnosným médiem lze vycházet i z průměrné hodnoty průtoků za posledních 3 až 5 let.

Do roku 2028 bude nadále možné alokovat stálé náklady podle množství tepelné energie, jak určovalo dosavadní cenové rozhodnutí. Alokace přiměřeného zisku se pak nově bude odlišovat podle toho, zda dodavatel uplatňuje jednosložkovou nebo dvousložkovou cenu.

Novinkou je také zavedení **tzv. produktu „vratky“**, spočívajícího v možnosti kalkulace ceny pro odběrná místa odběratelů s pozitivním zpětným vlivem na soustavu zásobování tepelnou energií. Produkt má odběratele motivovat k vychlazení vratné teplotnosné látky a přinést možnost snížení proměnné složky ceny pro odběratele, kteří splní stanovené technické parametry v podobě dodržování rozdílu teploty přírodní a vratné teplotnosné látky nebo mezní teploty vratné teplotnosné látky.

Další změna se týká **doby indexace majetku pro účely kalkulace přiměřeného zisku**. Nová úprava má za cíl motivovat investory spíše k novým investicím než k obnovám původního majetku. Upravena byla i výše indexace, která se bude

pohybovat mezi hodnotami 0,01 a 0,06 a bude se odvíjet od aktuálního ukazatele Ceny průmyslových výrobců dle ČNB.

Cenové rozhodnutí také **nově vymezuje úrovně předání tepelné energie**, aby sjednotilo dosud nejednotnou praxi dodavatelů. Nově jsou tedy vymezeny základní úrovně předání ze zdroje tepelné energie, do předávací stanice a z předávací stanice (jako sekundární rozvod).

Cenové rozhodnutí je dostupné na webu ERÚ: <https://eru.gov.cz/energeticky-regulacni-vestnik-112024>.

ERÚ v nedávné době zveřejnil také další cenová rozhodnutí, konkrétně cenové rozhodnutí č. 7/2024, kterým se stanovuje **podpora pro podporované zdroje energie**, o jehož návrhu jsme informovali již v srpnovém monitoringu, a cenové rozhodnutí č. 8/2024, kterým se stanovují **cena za činnost povinně vykupujícího a ceny spojené se zárukami původu**, a které oproti dosavadnímu rozhodnutí zavádí zvýšení cen za činnost všech povinně vykupujících. Ceny spojené se zárukami původu se naopak oproti dosavadní úpravě od roku 2025 mají snížit. Tato cenová rozhodnutí jsou rovněž účinná od 1. ledna 2025.

Nejvyšší správní soud se vyjádřil k neoprávněnému čerpání podpory podle zákona o POZE

Nejvyšší správní soud (NSS) 26. září 2024 vydal zajímavé rozhodnutí, v němž se vyjádřil k oprávněnosti čerpání podpory podle § 51 zákona o POZE. Spornou otázkou byla přípustnost pravé retroaktivity, tedy možnost použití nového zákona na případy, které vznikly před jeho účinností.

V daném sporu se jednalo o společnost provozující fotovoltaickou elektrárnu, která byla připojena k distribuční soustavě na začátku roku 2010. Výrobce však původně zamýšlel připojit elektrárnu již v roce 2009. Ceny nastavené ve smlouvě o podpoře elektřiny s povinně vykupujícím přitom byly sjednány ve výši, jako by elektrárna byla uvedena do provozu v roce 2009. Tento nesoulad vedl k tomu, že mezi lety 2013 a 2017 docházelo k neoprávněnému čerpání podpory výrobcem, a to z důvodu fakturace ceny za elektřinu v nesprávné výši.

Státní energetická inspekce (SEI) požadovala po výrobcí **vrácení neoprávněně čerpané podpory** za toto období. Nicméně, v době tehdejšího znění § 51 zákona

o POZE byla povinnost vrátit podporu podmíněna tím, že k neoprávněnému čerpání podpory došlo v souvislosti se spácháním správního deliktu ze strany výrobce, k čemuž v daném případě nedošlo. Tato podmínka byla s účinností od 1. ledna 2022 ze zákona o POZE vypuštěna. SEI ale požadovala, aby **podpora byla výrobcem vrácena, ačkoliv nebyla čerpána v důsledku přestupku, protože dle jejího tvrzení na tom existuje značný veřejný zájem.**

NSS konstatoval, že použití právní úpravy účinné od roku 2022 na případy z období 2013–2017 by představovalo **nepřípustnou pravou retroaktivitu**. Prává retroaktivita je v českém právním řádu zásadně vyloučena, s výjimkou zcela výjimečných situací, které ovšem v tomto případě dle NSS nenastaly.

Ve svém rozhodnutí NSS zdůraznil, že retroaktivní použití zákona nelze připustit pouze na základě obecného veřejného zájmu, naopak by to musely odůvodňovat **zvláště výjimečné okolnosti, za které nelze považovat pouhou neefektivitu ustanovení ve věcech vymáhání neoprávněně čerpané podpory.**

Právní úprava agrovoltaických elektráren

1. července 2024 vstoupila v účinnost novela zákona o ochraně zemědělského půdního fondu (ZPF), která poprvé zavádí právní rámec pro využití tzv. agrovoltaiky.

Tato právní úprava umožňuje výstavbu agrovoltaických elektráren, tedy **kombinace solární energetiky se zemědělskou činností**, na vybrané zemědělské půdě bez nutnosti jejího odnětí ze zemědělského půdního fondu a placení s tím spojených poplatků. Agrovoltaika tedy představuje způsob, jak efektivně využít zemědělskou půdu pro výrobu elektřiny, aniž by byla narušena její zemědělská funkce. V praxi může jít například o instalaci solárních panelů nad plodinami.

Podrobnosti týkající se konkrétních typů plodin a způsobu kombinace solární energetiky s tradičním zemědělstvím by měla stanovit až připravovaná **vyhláška Ministerstva zemědělství a Ministerstva životního prostředí**. Návrh vyhlášky aktuálně počítá s možností agrovoltaických projektů na specifických typech zemědělské půdy, jako jsou vinice, chmelnice, ovocné sady, školky nebo plochy s kontejnery a plochy s lanýži, nicméně nepřipouští aplikaci například na trvalých travních porostech a orné půdě.

Návrh ještě může doznat změn v reakci na připomínky shromážděné v rámci mezirezortního připomínkového řízení. Materiál je dostupný v databázi VeKLEP: <https://odok.cz/portal/veklep/material/KORND6DKF7AM/>.

Novela registrační vyhlášky

K návrhu novely registrační vyhlášky, o níž jsme informovali již v měsíci květnu, byly vypořádány připomínky. Registrační vyhláška stanovuje:

- ❖ termíny a postupy výběru podpory elektřiny u operátora trhu (OTE, a.s.),
- ❖ postup registrace podpory elektřiny, provozní podpory tepla, přechodné transformační podpory tepla a provozní podpory biometanu u operátora trhu,
- ❖ termíny a postupy výběru a změn režimů zeleného bonusu na elektřinu a
- ❖ termín nabídnutí elektřiny výrobcem elektřiny z obnovitelných zdrojů povinně vykupujícím.

Navrhované změny vyhlášky jsou přitom potřebné vzhledem k novelám Lex OZE I a Lex OZE II, které upravily rozsah provozních podpor, jež mohou být registrovány v systému OTE, a.s.

Cílem novely je **zpřesnit registrace podpor** ve vazbě na tyto změny. Původně měla novela také **zkrátit termín pro výběr forem provozní podpory** na elektřinu z obnovitelných zdrojů energie na konec července roku, kdy se o podpoře rozhoduje. V reakci na připomínky byl nicméně **zachován dosavadní termín**, kterým je konec listopadu.

Vyhláška by měla nabýt účinnosti od 1. ledna 2025. Legislativní proces, včetně dokumentu s vypořádáním připomínek, je dostupný v databázi VeKLEP: <https://odok.cz/portal/veklep/material/ALBSD59JTQG9/>.

Novela vyhlášky o Pravidlech trhu s elektřinou

ERÚ připravuje novelu vyhlášky o Pravidlech trhu s elektřinou, jejímž cílem je **odložení účinnosti tzv. nové tarifní struktury** (nového systému plateb zajišťování přenosu a distribuce elektřiny pro účastníky trhu s elektřinou na napěťové hladině velmi vysokého a vysokého napětí). Ta má nově být účinná až od **1. ledna 2027** (namísto

původního data 1. ledna 2025). V přechodném období, tedy do konce roku 2026, zůstane v platnosti stávající systém.

Tímto opatřením ERÚ zohledňuje situaci na elektroenergetickém trhu a usnadňuje účastníkům trhu zvládnutí nových nároků, zejména těch, které zavádí novela energetického zákona Lex OZE III a vznik Elektroenergetického datového centra jako nového účastníka trhu.

V rámci připomínkového řízení k návrhu nebyly podány zásadní připomínky. Účinnost novely je navrhována na 31. prosince 2024.

Poslanecká sněmovna projedná Lex OZE III ve třetím čtení

25. října 2024 projednala Poslanecká sněmovna ve druhém čtení novelu energetického zákona, Lex OZE III, o které pravidelně informujeme. Novela má mimo jiné zavést právní úpravu akumulace elektřiny a agregace flexibility. Návrh je nově projednáván ve znění komplexního pozměňovacího návrhu (č. 5210). I k němu byla načtena řada pozměňovacích návrhů. Hospodářský výbor se návrhem bude opětovně zabývat 7. listopadu 2024. Legislativní proces lze sledovat na webu Poslanecké sněmovny: <https://www.psp.cz/sqw/historie.sqw?o=9&t=656>.

za Advokátní kancelář KF Legal

Mgr. et Mgr. Jan Kořán

Mgr. et Mgr. Tomáš Martinec

Mgr. Aneta Grmelová

Ačkoliv přípravě tohoto legislativního přehledu věnujeme maximální úsilí, je nutné mít na zřeteli, že se i s ohledem na jeho rozsah a jeho informativní charakter nejedná o přehled úplný a vyčerpávající a Advokátní kancelář KF Legal, s.r.o. („KFL“) nenese odpovědnost za jeho úplnost a přesnost. Předmětný přehled nepředstavuje právní službu poskytovanou podle zákona o advokacii (č. 85/1996 Sb.) ani odbornou informaci nebo radu poskytovanou ze strany KFL podle § 2950 občanského zákoníku. Pokud máte k obsahu přehledu připomínky nebo jste v něm našli nepřesnosti či chybu, budeme rádi, pokud se na nás obrátíte.